

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
*(за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ
та онлайн-медіа)*

01.09.2026

Зміст:

(натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Укрінформ. – 2026. – 31 серп. Двох діячів української культури нагородили орденом «Зірка Італії». – Інф.](#)

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

[Вечірній Київ. – 2026. – 31 серп. У столиці підтримали ідею назвати простір навколо церкви Миколи Притиска на честь родини Тупталів. – Голотюк І.](#)

Театр

[Вечірній Київ. – 2026. – 31 серп. У столичному театрі «Золоті ворота» пройдуть читання драми «Дяди» Адама Міцкевича. – Катаєва М.](#)

[NV. – 2026. – 31 серп. Заспівали з глядачами. У Києві МУР завершили мюзикл «Ти \[Романтика\]\]» у метро через тривалу повітряну тривогу. – Інф.](#)

Візуальні мистецтва

[Вечірній Київ. – 2026. – 31 серп. 520 історій, які має пам'ятати Україна: у Києві відкрили виставку «Воїни світла». – Коваленко А.](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[Укрінформ. – 2026. – 01 верес. Львівський міжнародний кінофестиваль WIZ-ART оголосив програму. – Інф.](#)

[Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 31 серп. Вийде новий сезон «Перших ластівок»: до своїх ролей повернеться оригінальний акторський склад. – Наріжна В.; NV. – 2026. – 31 серп. У головних ролях – ті самі актори. Розпочалися зйомки третього сезону українського серіалу «Перші ластівки». – Інф.](#)

[NV. – 2026. – 31 серп. Прем'єра в листопаді. Вийшов тизер української комедії «Скажене Різдво». – Інф.](#)

Література

[Укрінформ. – 2026. – 31 серп. У Києві відбудеться фестиваль «Книжкова країна». – Інф.](#)

[NV. – 2026. – 31 серп. Нова пошта компенсує видавництвам збитки, завдані атакою РФ по складах 28 серпня. – Інф.](#)

NV. – 2026. – 31 серп. «Працюємо майже цілодобово». Засновник книгарні Readeat розповів про етапи відновлення роботи після атаки РФ по складах на Київщині. – Інф.

Охорона культурної спадщини

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 01 верес. Управління культури Боярської міськради виступає за збереження мозаїки на фасаді Боярського ліцею «Престиж». – Інф.

Навчальні заклади. Кадри

Вечірній Київ. – 2026. – 31 серп. Академія Глієра відкрила аспірантуру: у Києві готуватимуть докторів мистецтва. – Голотюк І.

Релігія

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 31 серп. Держетнополітики просить суд припинити діяльність Управління Ровеньківської єпархії УПЦ (МП). – Інф.

Загальні питання

Укрінформ. – 2026. – 31 серп. Двох діячів української культури нагородили орденом «Зірка Італії». – Інф.

Посол Італії в Україні Карло Формоза нагородив орденом «Зірка Італії» головного режисера Національної опери України Анатолія Солов'яненка та ректора Національної музичної академії України Максима Тимошенка. Про це повідомило посольство Італії в Україні у соцмережі Х. Як наголосив посол, вручення державної нагороди Анатолію Солов'яненку та Максиму Тимошенку є свідченням визнання їхнього особистого внеску у розвиток української культури, музичного мистецтва та освіти, а також у зміцнення культурних зв'язків між Україною та Італією. У посольстві зауважили, що у важкий для України час культура продовжує залишатися одним із найпотужніших інструментів міжнародного діалогу. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4159481-dvoh-diaciv-ukrainskoi-kulturi-nagorodili-ordenom-zirka-italii.html>

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

Вечірній Київ. – 2026. – 31 серп. У столиці підтримали ідею назвати простір навколо церкви Миколи Притиска на честь родини Тупталів. – Голотюк І.

За це рішення одноголосно проголосувала Комісія з питань найменувань – консультативно-дорадчий орган при столичному міському голові. Наступний етап – обговорення у застосунку «Київ Цифровий». Як зазначають у Державному історико-архітектурному заповіднику (ДІАЗ) «Стародавній Київ», саме з такою ініціативою виступили столичні історики на початку поточного року. Родину Тупталів називають справжнім феноменом XVII–XVIII ст. Про те, ким є для Києва ця славетна родина, читайте у [матеріалі](#) «Чи з'явиться на Подолі площа Тупталів: киянам пропонують відродити історичний майдан». Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/131909/>

Театр

Вечірній Київ. – 2026. – 31 серп. У столичному театрі «Золоті ворота» пройдуть читання драми «Дзяди» Адама Міцкевича. – Катаєва М.

5 вересня у театрі «Золоті Ворота» відбудеться традиційна загальнопольська акція «Національне читання», що об'єднує поляків і шанувальників польської мови та культури по всьому світу. Наразі читатимуть «Дзяди» Адама Міцкевича. Читання відбудеться за участі акторок театру «Золоті Ворота» Катерини «Вишні» Вишневої і Дар'ї Ковбасюк. Долучитися може кожен: читати уривки вголос або слухати, як читають інші. Національне читання – щорічна польська акція під почесним патронатом президентської пари, започаткована у 2012 році, яка об'єднує людей навколо спільного читання найважливіших творів польської літератури. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/131916/>

NV. – 2026. – 31 серп. Заспівали з глядачами. У Києві МУР завершили мюзикл «Ти [Романтика]» у метро через тривалу повітряну тривогу. – Інф.

Творче об'єднання МУР 30 серпня грало мюзикл «Ти [Романтика]» у Києві. Через тривалу повітряну загрозу артисти вирішили завершити виступ в столичному метрополітені на станції «Палац «Україна» Відео з виступу МУР у київській підземці поширили в мережі самі артисти, а також люди, які відвідали мюзикл. «Ти [Романтика]» – мюзикл про митців Розстріляного відродження, що переносить глядача у Харків 1920–30-х років. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/myuzikl-ti-romantika-mur-zavershiv-vistup-u-metro-kiyeva-cherez-trivogu-50637222.html>

Візуальні мистецтва

Вечірній Київ. – 2026. – 31 серп. 520 історій, які має пам'ятати Україна: у Києві відкрили виставку «Воїни світла». – Коваленко А.

У Києві вп'яте відкрили Алею Героїв «Воїни світла». Цього року на стендах розмістили 520 портретів захисників України – воїнів ОЗСП «Азов», 12 бригади спеціального призначення «Азов» НГУ, ССО «Азов», Третьої окремої штурмової бригади ЗСУ, батальйону «Донбас», добровольців та військовослужбовців, які загинули в боях за Україну. Побачити цю Алею можуть всі охочі з 29 серпня по 3 жовтня. Виставка «Воїни світла» народилася у 2022 році, її авторка, ініціаторка та організаторка – Віра Литвиненко, мама бійця полку «Азов» Владислава Литвиненка з позивним «Вектор». За п'ять років проєкт об'єднав сотні родин, для яких збереження пам'яті про полеглих стало спільною справою. Цього року через безпекову ситуацію формат відкриття змінили. Урочисту частину заходу провели в Колонній залі КМДА. Там зібралися родини полеглих захисників, військовослужбовці, ветерани, побратими й посестри загиблих, представники громадських організацій та міської влади. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/131895/>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Укрінформ. – 2026. – 01 верес. Львівський міжнародний кінофестиваль WIZ-ART оголосив програму. – Інф.

Львівський міжнародний кінофестиваль WIZ-ART оголосив програму національного конкурсу, до якого увійшли 18 фільмів. Про це у Фейсбучі повідомило Держкіно. Серед учасників конкурсу: «Рибачок» Сашка Рощина, показаний на Raindance Film Festival у Великій Британії; »Нічна зміна» Мегумі Лім про життя нічних працівників у Харкові під час комендантської години, представлена на Ё Tudo Verdade у Бразилії; «Паром пливе» Жори Папоаяна про військового диригента, відзначений на Сараєвському кінофестивалі; «Розкажи мені казочку» Діани Анікєєвої про квір-військових. XVII кінофестиваль WIZ-ART відбудеться у Львові 22–27 вересня під гаслом «Тримай фокус». Загалом Wiz-Art об'єднає близько 150 короткометражних фільмів із 50-ти країн. У програмі – міжнародні і національні конкурси, позаконкурсні програми, добірки найкращих європейських фільмів від European Short Film Audience Award,

програми партнерських фестивалів Vilnius Short Film Festival та Ottawa International Film Festival, безкоштовні покази просто неба, фільми для наймолодших і спеціальні добірки фільмів для учнів 8–11 класів. Відкриття фестивалю відбудеться у форматі Sound & Vision – спеціальної події, де музиканти виконуватимуть наживо музику до фільмів. Проєкт реалізують за підтримки Держкіно та УКФ. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4159633-lvivskij-miznarodnij-kinofestival-wizart-ogolosiv-programu.html>

Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 31 серп. Вийде новий сезон «Перших ластівок»: до своїх ролей повернеться оригінальний акторський склад. – Наріжна В.; NV. – 2026. – 31 серп. У головних ролях – ті самі актори. Розпочалися зйомки третього сезону українського серіалу «Перші ластівки». – Інф.

Популярний серіал «Перші ластівки» матиме третій сезон. Зйомки проєкту вже розпочалися, в акторському складі – ті, хто знімався у першому сезоні: Максим Девізоров, Олександр Рудинський, Максим Самчик, Таїсія Щурук та ін. Третій сезон матиме назву «Перші ластівки. Нова реальність» і буде прямим продовженням саме першої частини серіалу. Київстар ТБ спільно з Новим каналом вже розпочали зйомки проєкту. Як вказано на постері нового сезону «Перших ластівок», його прем'єру заплановано на лютий 2027 року. Докладно:

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/vijde-novij-sezon-pershikh-lastivok-do-svojikh-rolej-povernetsja-orihinalnij-aktorskij-sklad.html>

<https://nv.ua/ukr/kultura/pershi-lastivki-nova-realnist-startovali-zyomki-3-sezonu-serialu-data-prem-yeri-i-podrobici-50637166.html>

NV. – 2026. – 31 серп. Прем'єра в листопаді. Вийшов тизер української комедії «Скажене Різдво». – Інф.

Після п'ятирічної паузи на екранах вийде новий фільм «скаженої» кінофраншизи – «Скажене Різдво», в якому глядачі побачать вже знайомих героїв. FILM.UA та «Прототип Продакшн» показали тизер стрічки, в якій родина Середюків збирає всіх дітей, онуків та сватів на Різдво. У головних ролях – Назар Задніпровський, Поліна Васирина, Джиммі Воха-Воха, Юрій Горбунов, Леся Самаєва, Олександр Кобзар, Інна Приходько, Арам Арзуманян, Катерина Кузнецова, Катерина Файн, В'ячеслав Хостікоєв, Нінель Наточа. Крім того, у стрічці з'являться нові герої. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/skazhene-rizdvo-noviy-film-franshizi-vihodit-u-kino-z-26-listopada-50637259.html>

Література

Укрінформ. – 2026. – 31 серп. У Києві відбудеться фестиваль «Книжкова країна». – Інф.

У Національному комплексі «Експоцентр України» (ВДНГ) у Києві 17–20 вересня уже вшосте відбудеться фестиваль «Книжкова країна». Цього разу

він матиме тему «Загадкова». Як повідомили організатори заходу, значна частина активностей на фестивалі буде присвячена підтримці видавців і військових. Зокрема, благодійна онлайн-книгарня «Книжкові сили України» та фонд «Лелека-Україна» збиратимуть вживані книжки та продаватимуть такі самі за донат, а зібрані кошти спрямовуватимуть на підтримку Сил оборони. Водночас LIVE media HUB разом із проектом «Будинок української книги» проведуть новий великий збір книжок для поповнення фондів сільських бібліотек сучасною україномовною літературою. Передати їх можна буде в будиночку «БУК» на ганку Book.ua space. А ініціатива «Книга на фронт» збиратиме книжки військовим на передову, у місця дислокації та шпиталі. На «Книжковій країні» також працюватимуть організації, які продаватимуть власні видання й мерчі, спрямовуючи кошти на благодійність. Окремі збори на підтримку військових влаштують військово-мистецький рух «Метаромантика», ГО «Східноукраїнський центр громадських ініціатив» та видавництво Artbooks разом із військовою школою «Боривітер». Крім того, київський міський центр підготовки громадян до національного спротиву, створений на базі КО «Муніципальна охорона» КМДА, проведе короткі курси з тактичної медицини. Організатори також повідомляють, що вхід на фестиваль – вільний. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4159500-u-kievi-vidbudetsa-festival-knizkova-kraina-prisvacenij-pidtrimci-vidavciv-i-vijskovih.html>

NV. – 2026. – 31 серп. Нова пошта компенсує видавництвам збитки, завдані атакою РФ по складах 28 серпня. – Інф.

«Нова пошта» заявила, що компенсує українським видавництвам і магазинам збитки, які завдала російська атака по Київщині 28 серпня. Тоді ворожа ціль знищила фулфілмент-центр, де зберігалися численні накладки книг. Про це повідомив співзасновник «Нової пошти» Євген Тафійчук. «Особливо боляче через тисячі знищених примірників книжок: світових бестселерів і творів українських авторів від «А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА», Vivat, «Основи» та інших видавництв і магазинів. Ворог століттями намагається знищити українську мову, культуру й пам'ять. Колись він палив бібліотеки та забороняв друк, а сьогодні запускає ракети по друкарнях і складах із книжками», – зауважив співзасновник компанії. Євген Тафійчук розповів, що не зупинить фулфілмент «Нової пошти», а представники продовжать надавати комплекс логістичних послуг, беручи на себе повний цикл обробки замовлень.

<https://nv.ua/ukr/books/nova-poshta-kompensuye-zbitki-vidavnictvam-pislya-ataki-rf-28-serpnya-50637208.html>

NV. – 2026. – 31 серп. «Працюємо майже цілодобово». Засновник книгарні Readeat розповів про етапи відновлення роботи після атаки РФ по складах на Київщині. – Інф.

Українські книгарні та видавництва продовжили роботу попри атаку РФ 28 серпня по складах в Київській області, де зберігалися їхні численні накладки. Засновник книгарні Readeat Дмитро Феліксов розповів: «Ми зарезервували місце на одній локації й одночасно говоримо ще про 1–3 різні, бо хочемо

диверсифікувати ризики. Скільки часу знадобиться на повноцінне відновлення, зараз складно сказати. Дуже хотілося б вкластися в декілька тижнів і за цей час відновити ключовий асортимент. Ми працюємо майже цілодобово, аби відновитися, зміцнитися та продовжувати». Він зокрема подякував українцям, які підтримали книгарню. Також за підтримку у дописах на сторінках своїх видавництв дякували й представники Vivat та «А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА». Докладно:

<https://nv.ua/ukr/books/ukrajinski-knigarni-prodovzhili-robotu-vidnovlennya-pislya-ataki-po-skladah-50637092.html>

Охорона культурної спадщини

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 01 верес. Управління культури Боярської міськради виступає за збереження мозаїки на фасаді Боярського ліцею «Престиж». – Інф.

Управління культури, молоді та спорту Боярської міської ради виступає проти перекриття чи демонтажу мозаїки художника Василя Химочка «Мереживо звуків», створеної у 1985 році, під час утеплення фасаду Боярського академічного ліцею «Престиж». Так, а останній день серпня в міській раді оголосили про завершення громадського голосування щодо оновлення фасаду, і що найбільшу підтримку отримав варіант «Зображення на фасаді будівлі малюнку, який точно копіює зображення оригінальної мозаїки». Повідомлення міськради в мережі Facebook щодо пояснення цього варіанту повторно викликало значний резонанс і обговорення серед користувачів соціальних мереж. В свою чергу, в Управлінні культури, молоді та спорту Боярської міської ради заявили, що повністю розуміють та підтримуємо необхідність проведення тепло модернізації навчальних закладів, проте, на їх думку, реалізація інфраструктурних проєктів не повинна відбуватися ціною знищення культурної спадщини. Там наголосили, що створення муралу-копії замість збереження оригінальної смальти – є неприпустимим у цивілізованому суспільстві. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/culture/1197588.html>

Навчальні заклади. Кадри

Вечірній Київ. – 2026. – 31 серп. Академія Глієра відкрила аспірантуру: у Києві готуватимуть докторів мистецтва. – Голотюк І.

У столичній муніципальній Академії музики (КМАМ) почали підготовку здобувачів третього, освітньо-творчого, рівня вищої освіти за спеціальністю В5 «Музичне мистецтво». Випускники закладу освіти зможуть здобути ступінь доктора мистецтва. Тож Академія сформувала повний цикл професійної музичної освіти – від фахового молодшого бакалавра до доктора мистецтва. Про це повідомив заступник голови КМДА Валентин Мондриївський. «Для Києва це важливий крок у розвитку муніципальної мистецької освіти. Ми створюємо можливість для талановитих музикантів не лише здобувати професійну освіту, а й розвивати власну творчу практику на найвищому освітньому рівні...», – зазначив посадовець. Освітньо-творча програма

«Музичне мистецтво», розроблена викладачами академії, поєднує професійне виконавство, дослідницьку роботу та створення масштабного творчого проєкту. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/131912/>

Релігія

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 31 серп. Держетнополітики просить суд припинити діяльність Управління Ровеньківської єпархії УПЦ (МП). – Інф.

Державна служба України з етнополітики та свободи совісті подала позов до Шостого апеляційного адміністративного суду про припинення діяльності релігійної організації «Управління Ровеньківської єпархії Української Православної Церкви». Зокрема, Держетнополітики просить суд припинити цю релігійну організацію шляхом ліквідації, а також передати у власність держави майно, кошти та інші активи, що перебувають у власності Управління, крім культового. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/culture/1197439.html>

Випуск підготувала Рудіч О. А,
завідувачка сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 425-23-26
електронна адреса: infocenter@nplu.org
info_nplu@ua.fm